

Nõudluse juhtimine on ettevõtetele strateegilise tähtsusega protsess, mis aitab tasakaalustada klientide vajadused tarneahela võimalustega. Tihti ei ole ettevõtetes kaardistatud nõudluse juhtimise protsessi kitsaskohad, mille parendamine aitaks luua suuremat väärtust.

Käesoleva magistritöö eesmärk oli välja selgitada nõudluse juhtimise parimad praktikad ning luua küpsusmudel, mille abil ettevõtted saavad kaardistada oma küpsusastme ja mis võimaldab anda suuniseid protsessi parendamiseks. Küpsusmudel on protsessi efektiivsuse mõõdupuu, mida kasutatakse protsessi kvaliteedi ja tulemuslikkuse kaardistamises. Magistritöö autori poolt töötati välja nõudluse juhtimise küpsusmudel, mis annab ülevaate nõudluse juhtimise ja planeerimise protsessi eduteguritest ja parimatest praktikatest.

Mudel koosneb 55 parima praktika väitest, mis on jaotatud 10 teemagrupiks: nõudluse juhtimise ja planeerimise protsess, andmestik, meetodid, prognoos, tulemuslikkuse juhtimine, kommunikatsioon, sünkroniseerimine, süsteemid ja tehnoloogia, inimesed ja organisatsioon. Küpsusmudelit rakendati töös juhtumiuuringu käigus. Uurimisobjektiks oli uste ja akende tootmisettevõtte JELD-WEN Põhja-Euroopa, mille tulemusi võrreldi lühidalt kahe Eestis asuva konkureeriva tootmisettevõtte, Haapsalu Uksetehase AS ning Viljandi Aken ja Uks AS, tulemustega.

Mudeli rakendamise tulemustena võib vaadeldud ettevõtete nõudluse juhtimise protsessi tugevate valdkondadena tuua välja protsessist teadlikkuse, kommunikatsiooni, protsessis osalevad inimesed ja organisatsiooni toetuse. Protsessi kitsaskohtadena võib välja tuua kasutusel oleva süsteemi ja tehnoloogia, prognoosimiseks kasutusel olevate meetodite ja nõudluse sünkroniseerimise puudused.

Loodud küpsusmudelit saavad ettevõtted kasutada enesehindamise vahendina, mis aitab anda ülevaate ettevõtte nõudluse juhtimise ja planeerimine hetkeolukorrast, küpsusastmest ning mille abil saab ettevõtte kaardistada protsessi kitsaskohad. Välja toodud parimad praktikad aitavad ettevõtet tegevusplaani koostamisel ja eesmärkide püstitamisel. Küpsusmudelit on võimalik kasutada nii tootmisettevõttes kui ka teistes ettevõtetes olenemata tegevusvaldkonnast, kus toimub nõudlusepõhine tootmine ja/ või teiste protsesside toimimiseks on oluline nõudluse oskuslik juhtimine ja planeerimine.